

Skupina
učebných odborov

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

STUPEŇ VZDELANIA

1.1.1.1.1 NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

1.1.1.1.2

Obsah

1	CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA.....	3
1.1	Základné údaje.....	3
1.2	Zdravotné požiadavky na uchádzača.....	3
2	PROFIL ABSOLVENTA.....	4
2.1	Celková charakteristika absolventa.....	4
2.2	Kľúčové kompetencie.....	4
2.3	Odborné kompetencie.....	4
3	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY.....	6
3.1	Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory (F).....	6
3.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory (F).....	6
3.3	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory (F) s vyučovacím jazykom národnostných menšín.....	7
3.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín.....	8
4	VZDELÁVACIE OBLASTI.....	10
4.1	Teoretické vyučovanie.....	10
4.2	Praktické vyučovanie.....	11
4.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory.....	11
4.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania.....	14
	PRAKTICKÉ PRÁCE.....	14
	VÝROBA KONFEKCIE.....	15
	TEXTILNÁ VÝROBA.....	17
5	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA.....	19
5.1	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA.....	20
5.1.1	Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie.....	20
5.1.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie.....	20
5.1.3	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie.....	21
5.1.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie.....	22
5.1.5	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie.....	23
5.1.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie.....	24
5.1.7	Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie.....	25
5.1.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie.....	25

2 CHARAKTERISTIKA SKUPINY ODBOROV VZDELÁVANIA

2.1 Základné údaje

2 – ročné nižšie stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR¹	2
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Do 1. ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác s uplatnením vo veľkých, stredne veľkých aj malých firmách v textilnom, odevnom priemysle, špeciálnej výrobe a v oblasti stredných alebo drobných prevádzok, služieb, v oblasti stravovacích služieb, poľnohospodárskej výroby a sociálnych zariadení.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Na štúdium odboru vzdelávania, ktorého úspešným absolvovaním získa žiak stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, môže byť prijatý žiak až po úspešnom získaní nižšieho stredného vzdelania.

2.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

¹ Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

4 PROFIL ABSOLVENTA

4.1 Celková charakteristika absolventa

Cieľom štúdia je dosiahnuť u absolventov úroveň vedomostí, ktorá má zodpovedať základným občianskym a spoločenským požiadavkám a potrebám. V nadväznosti na odborné teoretické a praktické vyučovanie si žiak osvojí vzťah a motiváciu k práci, pracovným návykom a zručnostiam, s možnosťou následného primeraného pracovného uplatnenia.

Absolventi učebného odboru praktická žena po ukončení prípravy a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky sú zaučenými alebo zaškolenými pracovníkmi pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činností v prevádzkach zameraných na výrobu textilnej konfekcie, pri pomocných prácach v kuchynských zariadeniach prevádzok spoločného stravovania a prácach so surovinami potravinového charakteru, pri pomocných prácach v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a pri pomocných prácach v sociálnych zariadeniach. Ovládajú normy zaobchádzania s potravinami, s ich uskladňovaním a postupy spracovania jednotlivých potravín, zvládajú jednoduché a prípravné práce v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a chove drobných úžitkových zvierat, ovládajú obslužné práce pri starostlivosti o deti, chorých a starých ľudí a základné hygienické požiadavky pri opatere odkázaných ľudí. Ovládajú vedomosti o výrobe textilných a odevných výrobkoch, vedomosti potrebné o ich údržbe.

Absolventi učebného odboru výroba konfekcie a textilná výroba po úspešnom ukončení prípravy na povolanie sú zaučenými alebo zaškolenými pracovníkmi pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činností v textilnej a odevnej výrobe, pre výrobu technickej konfekcie a špeciálnu výrobu. Dokážu samostatne vykonávať jednoduché pracovné činnosti podľa zaužívaného technologického a pracovného postupu. Naučenými pracovnými návykmi si samostatne pripravujú pracovisko a volia vhodné, menej náročné pracovné prostriedky, nenáročné pracovné postupy, využívajú jednoduché strojové zariadenia, nástroje a racionálne využívajú materiálne prostriedky. Poznajú a vykonávajú úkony údržby jednoduchých strojov a nástrojov.

Absolventi si osvoja základné zásady ochrany životného prostredia, bezpečnosti práce a hygieny svojho pracoviska. Vo vyučovacom procese sa okrem odbornej zložky naučia estetickému cíteniu, podľa možnosti si vyformujú svoju osobnosť, osvoja si základy etických a morálnych hodnôt spoločenského a občianskeho života.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

4.2 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie sú uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu študijných a učebných odborov 31 Textil a odevníctvo – všeobecná časť kapitola 2.2.

4.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

1.1.1.1.1 Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- vysvetliť funkcie pracovných nástrojov používaných vo výrobe,
- popísať funkcie jednoduchých výrobných zariadení,
- na primeranej úrovni aplikovať primárne a pomocné techniky ,
- popísať ručné pracovné postupy v konkrétnej výrobe,

- vybrať a popísať pracovné postupy opráv chybných výrobkov,
- určiť na primeranej úrovni kvalitu výrobkov,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov,
- opísať manipuláciu s materiálom, hotovými výrobkami,
- definovať baliaci a adjustačný proces,
- vymenovať kritéria o skladovaní hotových výrobkov,
- vymedziť základné zásady bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia,
- pomenovať spôsob údržby strojov a zariadení,
- stanoviť zásady estetického cítenia.

b) Požadované zručnosti

1.1.1.1.1.2 Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- pracovať so surovinami a materiálmi,
- voliť správne pracovné postupy,
- aplikovať citlivú a taktnú komunikáciu s ľuďmi,
- praktizovať na primeranej úrovni primárne a pomocné techniky a technológie,
- pracovať s nástrojmi, jednoduchými strojmi a zariadeniami používanými v danej výrobe,
- aplikovať jednoduché a menej náročné pracovné postupy,
- čítať odbornú dokumentáciu na primeranej úrovni a podľa nej zhotovovať výrobky,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- komunikovať v jednoduchej odbornej terminológii,
- skladovať a ošetrovať hotové výrobky a manipulovať s nimi,
- nakladať hospodárne so zverenými prostriedkami,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- používať ochranné pracovné prostriedky.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

1.1.1.1.1.3 Absolvent sa vyznačuje:

- samostatnosťou, zodpovednosťou, manuálnou zručnosťou a presnosťou,
- koordináciou pohybov, intenzitou vykonávania pracovných úkonov,
- schopnosťou komunikovať a pracovať v tíme,
- primeraným seba odhadom, sebapoznaním,
- vytrvalosťou, odolnosťou voči pracovnej záťaži,
- iniciatívnosťou a adaptabilitnosťou,
- ochotou samostatne riešiť vzniknuté problémy.

6 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

2

6.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory (F)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	5	160
Odborné vzdelávanie	55	1760
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	64	2048

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra	1		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{a)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Matematika a práca s informáciami matematika	1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{b)}	1		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	55		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	3	50	55
teoretické predmety	3	-	3
odborný výcvik	-	52	52
Disponibilné hodiny ^{c)}	4		
SPOLU	64		

2.1

6.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory (F)

- a) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12,

²Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.

- b) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- c) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- e) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.
- f) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- g) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 64 hodín a maximálne 70 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

6.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory (F) s vyučovacím jazykom národnostných menšín

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
----------------------------	--	--

³Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Všeobecné vzdelávanie	6	192
Odborné vzdelávanie	55	1760
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	65	2080

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra	1 1		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{a)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Matematika a práca s informáciami matematika	1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{b)}	1		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	55		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	3	52	55
teoretické predmety	3	-	3
odborný výcvik	-	52	52
Disponibilné hodiny ^{c)}	4		
SPOLU	65		

6.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory (F) s vyučovacím jazykom národnostných menšín

- a) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- b) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a

spájať do viachodinových celkov.

- c) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.
- e) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- f) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 65 hodín a maximálne 70 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

7 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie má za cieľ viesť žiakov k systematickej výchove k pracovnej činnosti, k zvládnutiu jednoduchých úloh a úkonov v teoretickej a praktickej oblasti vzdelávania, k zvládnutiu celého okruhu učiva a jeho prehľbovaniu, aby sa absolventi dokázali uplatniť vo výrobnej praxi. Vzdelávacie oblasti vymedzujú učivo, ktoré predstavuje povinný základ odborného vzdelávania danej skupiny. Sú zvolené tak, aby tvorili ucelený súbor, ktorý vytvára predpoklady pre kvalitnú prípravu absolventov. Obsah štúdia musí zohľadňovať úroveň schopností žiakov a tomuto závažnému aspektu je potrebné prispôbiť obsahové časti štúdia ako aj formy, stratégiu a metódy vzdelávania, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli aplikovať v praxi.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vyučovanie
- 2) Praktické vyučovanie

7.1 Teoretické vyučovanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V teoretickom vzdelávaní je obsah prípravy orientovaný na získanie základných teoretických vedomostí žiakov v oblasti textilného, odevného odboru, vedomostí zo špeciálnej výroby, pomocného a úžitkového textilného sortimentu výrobkov, v oblasti odboru spoločného stravovania, záhradníctva, poľnohospodárstva a sociálnej práce. Štúdium s dômyselne zostaveným študijným obsahom žiakom zabezpečí dostatok vedomostí o získavaní, vlastnostiach, skladovaní surovín, základných materiálov, o nenáročných pracovných a výrobných procesoch, o primeraných technických prostriedkoch tak, aby sa mohli po úspešnom absolvovaní vzdelávania zaradiť do primeraného pracovného procesu a nájsť si dôstojné pracovné uplatnenie.

Teoretické vyučovanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory a odborné zamerania na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory/ odborné zamerania.

Spoločné vzdelávacie štandardy sú:

- **Ekonomické vzdelávanie** - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.
- **Technické a technologické vzdelávanie** - učivo je zamerané na technické a technologické zariadenia výroby a bezpečnosť práce. Vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre výkon povolania osvojenými technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka a estetickými zásadami.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné pre uplatnenie absolventa na trhu práce.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

7.2 Praktické vyučovanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v predmete odborný výcvik. Vo vzdelávacej oblasti praktické vyučovanie, ktorá je najdôležitejšou časťou prípravy na povolanie, si žiaci osvojujú zručnosti a pracovné návyky potrebné pre výkon pracovných činností. Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakom schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktické vyučovanie rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti podľa profilácie. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi dôležitými pre vykonávanie zvoleného povolania. V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka, v premyslene orientovaných praktických činnostiach žiaci uplatňujú získané teoretické vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, pracou s nástrojmi a ich udržiavaním. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Praktické vyučovanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory

7.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny;
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (rodina, finančná inštitúcia, klient);
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie;
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);
- zostaviť rozpočet domácnosti;

- opísať svoje možnosti uplatnenia sa na trhu práce a svojho osobnostného a kariérneho rozvoja;
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru;
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti;
- vysvetliť možnosti ochrany dôležitých osobných údajov a dôsledky zneužitia osobných údajov;;
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu;
- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík;
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi;
- identifikovať korupčné a podvodné správanie;
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov;
- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);
- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti;
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi;
- oboznámiť sa s vhodnými formami podnikania v svojom odbore;
- navrhnúť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii;
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou);
- zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority;
- prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky;
- opísať základné typy bankových produktov a spôsob rozhodovania pri sporení;
- opísať moderné spôsoby platenia;
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné);
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene;
- porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak);
- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty;
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov;
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti) a príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom;
- vysvetliť podstatu a význam poistenia;
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné);
- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti;
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

Svet práce

Základné pojmy z úvodu do sveta práce

Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania, hodnotenie vlastných schopností)

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Základná podstata podnikateľskej činnosti

Finančné zabezpečenie súkromného podnikania

Základy podnikateľskej etiky

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľa

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Poskytuje žiakom nevyhnutné vedomosti a zručnosti z oblasti používaných surovín, materiálov, strojov a zariadení s dôrazom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Výkonové štandardy**Absolvent má:**

- používať jednoduchú odbornú terminológiu odboru,
- rozoznať menej náročné strojové vybavenie výroby a pracovné nástroje,
- popísať vybavenie pracovísk,
- popísať jednoduché zásady hospodárenia so zverenými prostriedkami,
- definovať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy**Technické a technologické zariadenia výroby**

Vybavenie pracovísk, druhy náradia, pomôcok a jednoduchých strojových zariadení

Zásady nenáročnej údržby používaných strojov a nástrojov

Manipulácia so strojmi, používanie nástrojov, ich čistenie a udržiavanie poriadku na pracoviskách

Funkcia, obsluha a využitie prídavných zariadení a ochranných pracovných prostriedkov

Bezpečnosť práce

Bezpečnosť práce a ochrana zdravia, hygiena práce

Osobné ochranné pracovné prostriedky

Pracovné povinnosti pracovníka na pracovisku

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu.

Výkonové štandardy**Absolvent má:**

- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonávať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať využívanie jednoduchých strojových zariadení, ich čistenie a povinnú údržbu,
- osvojiť si nenáročnú odbornú terminológiu, využívať ju pri práci,
- využívať ochranné pracovné prostriedky pri práci.

Obsahové štandardy**Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci**

Dodržiavanie pracovnej disciplíny, zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygiena pri práci a na pracovisku

Protipožiarna ochrana

Zásady prvej pomoci

Správne zaobchádzanie s pracovnými pomôckami a ich používanie

Pracovisko a odborná práca

Osvojenie základných a jednoduchých návykov pracovných činností na pracovisku

Získanie zručností v jednoduchých pracovných postupoch

Správne zvoliť postup pri zadaní nenáročného výrobného procesu

Používanie správnej odbornej terminológie

Práca s jednoduchou technickou dokumentáciou a podľa nej vykonanie jednoduchých pracovných činností a zhotovenie výrobku

Dodržiavanie hygieny a čistoty pracoviska, pracovnej disciplíny

Pravidelná údržba jednoduchých strojov a nástrojov

7.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania

Učebný odbor
<i>PRAKTICKÉ PRÁCE</i>
<p>Odbor vzdelávania je koncipovaný tak, aby žiaci získali vedomosti z oblasti výroby odevnej konfekcie pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činností v prevádzkach zameraných na výrobu odevnej konfekcie, pri pomocných prácach v kuchynských zariadeniach prevádzok spoločného stravovania a prácach so surovinami potravinového charakteru, pri pomocných prácach v záhradníctve a jednoduchej poľnohospodárskej výrobe a pri pomocných prácach v sociálnych zariadeniach.</p>
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- aplikovať jednoduché a nenárodné odborné vedomosti v oblasti základných textilných a odevných materiálov,- určiť vhodný materiál na určitý druh výrobku,- popísať a aplikovať jednoduché pracovné postupy a technológie,- definovať hygienické normy pre prácu s potravinami a základné postupy prípravy jedál,- pomenovať pracovné a technologické postupy pri príprave jedál,- definovať pracovné náradie a zariadenie pri príprave jedál,- pomenovať a aplikovať spôsoby chovu a zužitkovania drobných zvierat,- rozoznať zásady pri pestovaní rastlín, chove a opatere drobných zvierat,- popísať zásady preventívnej ochrany a starostlivosti o zdravie,- vysvetliť postupy pri poskytovaní primárnej zdravotnej pomoci,- stanoviť postupy pri opatere detí, chorých a starých ľudí,- vysvetliť úlohy a funkcie rodiny, význam partnerských a manželských vzťahov,- popísať vedenie a udržiavanie domácnosti, zásady rodinného hospodárenia,- stanoviť zásady estetického cítenia,- vysvetliť nutnosť dodržiavania agrotechnických postupov pri vykonávaní pestovateľských prác,- popísať odborné zásady chovu a ošetrovania malých zvierat vo vlastných domácnostiach a poľnohospodárskych farmách.
Obsahové štandardy

Suroviny a materiály

Textilné vlákna, rozdelenie, charakteristické znaky a vlastnosti

Nite, priadze, druhy a použite

Základné tkáčske a pletiarске väzby

Výber potravín a surovín na prípravu jedál

Druhy zdravotníckeho materiálu pri poskytovaní primárnej zdravotnej pomoci

Základný biologický materiál používaný v poľnohospodárstve a chove drobných poľnohospodárskych zvierat

Zásady ochrany životného prostredia

Technické a technologické procesy

Ručné práce

Materiály a pomôcky na šitie jednoduchéj konfekcie

Technologické postupy jednoduchéj odevnej konfekcie

Základy výživy a varenia

Zásady pestovania rastlín, chovu drobných zvierat

Starostlivosť o zdravie

Základy hygieny a estetiky rodinného a životného prostredia

Výchova k rodičovstvu

Zásady hospodárenia

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- praktizovať ručné práce základnými technikami vyšívania, háčkovania a pletenia,
- zhotoviť a opraviť formou ručného a strojového šitia jednoduché výrobky textilnej konfekcie,
- vykonať úpravu materiálu pred šitím a po zhotovení výrobku,
- praktizovať základnú starostlivosť o dieťa, dospelého a osobu odkázanú na pomoc iných,
- udržiavať čistotu a poriadok v domácnosti, viesť domáci rozpočet,
- pracovať s jednoduchými zariadeniami a nástrojmi v kuchyni,
- nakúpiť a správne uskladniť potraviny,
- vykonať predbežnú a hlavnú úpravu pri spracovaní potravín a príprave jedál,
- pripraviť pôdu, výsadbu rastlín a ošetrovať rastliny počas vegetácie,
- vykonať zber produktov a uskladnenie úrody,
- praktizovať zásady a spôsoby ošetrovania, chovu a zužitkovania drobných zvierat.

Obsahové štandardy

Príprava pre život a pracovnú integráciu

Ručné práce a šitie jednoduchéj konfekcie (odevnej, technickej)

Pracovné a technologické postupy pri príprave jedál

Pestovateľské a chovateľské činnosti

Postupy pri poskytovaní rýchlej zdravotnej pomoci

Postupy pri opatere detí, chorých a starých ľudí

Učebný odbor

VÝROBA KONFEKCIE

Odbor vzdelávania je koncipovaný tak, aby žiaci získali vedomosti a základné zručnosti v oblasti výroby odevov, bielizne a technickej konfekcie v priemyselnej i zákazkovej výrobe. Získajú vedomosti o textilných a odevných materiáloch, praktické zručnosti v oblasti jednoduchých opráv odevov a bielizne, vedia používať základné stroje v spájacom, tepelnotvarovacom a dokončovacom procese.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pomenovať ručné stehy a švy,
- popísať postup zhotovenia stehov a švov,
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku alebo jeho súčastí,
- rozlišovať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- popísať baliaci a adjustačný proces,
- popísať spôsob skladovania hotových výrobkov,
- pomenovať základný a pomocný textilný a odevný materiál,
- rozoznať základné druhy textilných a odevných materiálov,
- popísať základné väzobné tkáčske väzby a pletiarenské techniky,
- čítať technickú dokumentáciu a podľa nej vedieť zhotoviť výrobok,
- orientovať sa v základných vzťahoch svojho odboru k životnému prostrediu a v zásadách jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi.

Obsahové štandardy

Suroviny a materiály výroby

Textilné vlákna, rozdelenie, charakteristické znaky a vlastnosti

Prírodné vlákna rastlinného a živočíšneho pôvodu

Chemické vlákna z prírodných a syntetických polymérov

Drobná príprava

Základné tkáčske a pletiarske väzby

Ďalšie druhy odevných materiálov

Spracovateľské vlastnosti materiálov

Technické a technologické procesy výroby

Základné stroje a zariadenia v odevnej výrobe, čistenie, údržba

Základy ručného a strojového šitia

Súčasti a časti odevov

Technologické postupy jednoduchých výrobkov: obliečka, zástera, sukňa, blúzka...

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- vyhotoviť základné ručné stehy na výrobku,
- vykonávať jednoduché opravy a úpravy pri zhotovení výrobku,
- zhotoviť jednoduchý výrobok,
- praktizovať jednoduché pracovné činnosti,
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- zistiť meraním telesné rozmery,
- vyžehliť hotový výrobok ale aj vyhotoviť operácie súvisiace s medzioperačným žehlením,

- rozoznať chyby na výrobku a opraviť ich,
- pracovať na jednoduchých strojových zariadeniach, jednohlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a žehliacom stroji,
- pripravovať, ošetrovať a udržiavať výrobok,
- dodržiavať predpísanú kvalitu,
- hospodárne zaobchádzať s materiálom a energiami.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy

Ručné šitie a strojové šitie

Súčasti a časti odevov

Jednoduché výrobky (obliečka, zástera ...)

Sukňa, blúzka

Učebný odbor

TEXTILNÁ VÝROBA

Odbor vzdelávania je koncipovaný tak, aby žiaci získali vedomosti o základných textilných surovinách, odevných a textilných materiáloch a ich efektívnom využití v rozličných formách v príprave, realizácii a ostatných etapách textilnej výroby. Osvoja si zručnosti v oblasti jednoduchých pracovných procesoch, v používaní menej náročných strojov a zariadení, získajú zručnosti pri vykonávaní niektorých menej náročných špeciálnych činností v rámci textilnej výroby.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- určiť pôvod a druhy textilných surovín,
- rozoznať pomocné materiály textilnej výroby,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- charakterizovať jednoduché techniky skúšania textilných vlákien,
- rozoznať druhy a konštrukcie nití, priadze,
- definovať spôsoby úprav a zošľachťovanie nití, priadze,
- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,
- popísať základné tkáčske a pletiarske väzby a graficky ich znázorniť,
- vysvetliť vplyv jednoduché väzby na vlastnosti tkanín a pletenín,
- určiť postup pri rozbere jednoduché tkaniny a jednoduché pleteniny,
- popísať spôsoby zisťovania chýb a určiť ich príčiny,
- popísať funkcie jednoduchých výrobných zariadení v zošľachťovni,
- určiť technologické postupy výroby v pradiarňach, tkáčovniach, pletiarňach,
- popísať jednoduché a menej náročné pracovné postupy spracovania textilných materiálov a výroby textílií,
- popísať dokončovacie procesy textilnej výroby,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a používaných zariadení v textilnom priemysle,
- rozoznať význam používania vhodných pracovných pomôcok, náradia, nástrojov a strojov pri jednotlivých výrobných procesoch,
- využívať zariadenia výpočtovej techniky na textilných strojoch,

- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby.

Obsahové štandardy

Druhy vlákien, vlastnosti a použitie

Textilné suroviny. Zisťovanie pôvodu (druhu) textilných surovín

Textilné vlákna, rozdelenie, charakteristické znaky a vlastnosti

Prírodné vlákna rastlinného a živočíšneho pôvodu

Chemické vlákna z prírodných a syntetických polymérov

Nite, priadze, ich úprava a zošľachťovanie

Technologické postupy v procesoch textilnej výroby

Textilný priemysel

Organizácia a riadenie textilného priemyslu

Význam textilného priemyslu pre národné hospodárstvo, ekonomická stránka textilnej výroby

Príprava a spracovanie textilného materiálu v pradiarňach, v tkáčovniach, v pletiarňach

Výroba ostatných dĺžkových a plošných textílií

Spracovanie textílií v zošľachťovniach

Manipulácia s materiálom, manipulačné a dopravné prostriedky

Vstupná medzioperačná a výstupná kontrola textílií, adjustácia, balenie, expedícia

Nové technológie, nové textilné materiály

Väzby a rozbory

Základné pojmy z tkáčskej výroby

Väzba tkaniny – základné pojmy, väzbové body, vzornica

Základné pojmy z pletárskej výroby

Väzba pleteniny – základne pojmy, slučka, uzlík, riadok, stíplik

Základné tkáčske a pletárske väzby

Teoretická obsluha a údržba strojov

Pracovné pomôcky, nástroje, stroje, ich časti a výrobné zariadenia v textilnej výrobe.

Teoretická obsluha jednotlivých strojov a zariadení textilnej výroby.

Základnú údržbu, pravidelná kontrola a ošetrovanie strojov a zariadení.

Využitie prvkov elektroniky a výpočtovej techniky na strojoch a zariadeniach v textilnej výrobe.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať predpísanú kvalitu výroby,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výroby,
- obsluhovať jednoduché strojové zariadenie, ich čistenie a povinnú údržbu,
- vyhotoviť základné druhy tkáčskych a pletárskych väzieb,
- pracovať hospodárne s materiálom a surovinami, s energiou, so strojmi a zariadeniami v konkrétnych technologických procesoch,
- zhotoviť rozbor tkaniny a pleteniny v základných väzbách,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality výrobkov,
- používať jednoduché aplikačné programy výpočtovej techniky pri riešení jednoduchých praktických úloh,
- overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov,
- zhotoviť jednoduché preparáty textilných vlákien,
- dodržiavať stanovené normy spotreby textilných materiálov s ohľadom na ich hospodárne použitie,

- opravovať vzniknuté chyby výrobkov, väzieb.

Obsahové štandardy

Miesto výkonu pracovných činností

Oboznámenie sa s organizáciou závodu, podniku

Oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy

Oboznámenie sa s textilnou výrobou

Základné pracovné operácie

Konkrétne pracovné činnosti (v pradiarni, tkáčovni, v pletiarni, zošľachtovni) podľa príslušného odboru

Klasifikácia, adjustácia, expedícia

8 ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa výchova a vzdelávanie organizuje nielen dennou, ale aj externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa organizuje ako večerná, diaľková alebo dištančná.

Na stredných odborných školách sa organizuje externá forma štúdia pre:

1. uchádzačov so vzdelaním, ktoré poskytovala základná škola a pre uchádzačov so základným vzdelaním v dĺžke štúdia, ktorá je rovnaká ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného študijného alebo učebného odboru,
2. uchádzačov, ktorí získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie v dĺžke štúdia, ktorú určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka príslušného študijného alebo učebného odboru.

Uchádzači o štúdium v učebných odboroch, ktorí vykonali záverečnú skúšku v inom učebnom odbore alebo študijnom odbore a uchádzači o štúdium v študijných odboroch, ktorí vykonali maturitnú skúšku v inom študijnom odbore, študujú len odborné predmety. Štúdium trvá najmenej jeden rok.

Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne.

Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu 6 až 7 konzultačných hodín.

Dištančné vzdelávanie je diaľkové vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa praktické vyučovanie nemôže realizovať dištančnou formou vzdelávania. Odporúča sa kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje Teoretické vyučovanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia. Predpokladom realizácie tejto formy vzdelávania je zabezpečenie overeného kontaktu medzi žiakom a učiteľom, existencia špeciálnych študijných

podmienok, umožňujúcich samostatné štúdium a priamy rýchly kontakt s učiteľom a školou.

Dištančné vzdelávanie vyžaduje tvorbu samostatného ŠkVP (popr. samostatnej časti ŠkVP) v ktorom sú presne vymedzené podmienky:

- požadované vstupy,
- realizácia kontaktu žiak – učiteľ (musí byť zabezpečený overený kontakt),
- štruktúra a spôsob realizácie obsahu vzdelávania – napr. súpis požadovaných samostatných prác, zoznam študijných materiálov, pomôcok a ďalších študijných informácií, rád a odporúčaní pre zjednodušenie štúdia,
- kritéria a spôsob hodnotenia jednotlivých výstupov,
- vlastná príprava a realizácia ukončovania štúdia.

Dištančné vzdelávanie sa v plnom rozsahu odvíja od požiadaviek príslušného ŠVP.

Vzdelanie získané vo všetkých formách štúdia je rovnocenné. Z tohto dôvodu je v externej forme štúdia vhodné navýšiť počet vyučovacích hodín/konzultácii v tých predmetoch ŠkVP, ktoré si vyžadujú nácvik zručností. Na tento účel sa využijú disponibilné hodiny uvedené v RUP. V diaľkovom vzdelávaní sa konzultačné hodiny uvedené za celé štúdium môžu využiť na jeden alebo viac predmetov ŠkVP. Žiak sa v externej forme štúdia zo správania neklasifikuje.

8.1 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA

8.1.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	0,5	16
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

Teoretické vyučovanie	2	64
Praktické vyučovanie	14	448
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640

8.1.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

8.1.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Teoretické vyučovanie	2	64
Praktické vyučovanie	14	448
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	20	640

8.1.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- h) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- i) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

8.1.5 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	8	256

⁶ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • <i>slovenský jazyk a literatúra</i>	0,5	16
Človek a spoločnosť • <i>občianska náuka</i>	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • <i>matematika</i>	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vyučovanie	2	64
Praktické vyučovanie	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384

8.1.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú

kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.

- h) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

8.1.7

8.1.8 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vyučovanie	2	63
Praktické vyučovanie	6	192
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	12	384

⁷ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

8.1.9 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- j) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.